



ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 76/23

Люксембург, 11 май 2023 г.

Решение на Съда по дело C-817/21 | *Inspekția Judiciară*

Правова държава: органът, на който е възложено провеждането на дисциплинарни производства срещу съдиите, трябва да бъде независим и безпристрастен

Правилата, които уреждат контрола върху действията на неговия директор, трябва да бъдат установени така, че да се избегнат оправданите съмнения в това отношение

В Румъния лице, което е страна по няколко наказателни производства, подава дисциплинарни сигнали до компетентния орган — Съдебния инспекторат, срещу някои участващи в производствата съдии и прокурори. След като преписката по всички тези сигнали е прекратена, то подава сигнал до главния инспектор, преписката по който също е прекратена. При това положение то сезира Апелативен съд Букурещ, за да оспори това прекратяване на преписката, като твърди по-специално, че не е възможно да се търси дисциплинарна отговорност поради съсредоточаването на правомощия в ръцете на главния инспектор. Според това лице такова съсредоточаване на правомощия е в противоречие с правото на Съюза.

Апелативен съд Букурещ отправя запитване до Съда в това отношение.

С постановеното на днешна дата решение Съдът потвърждава практиката си¹, че макар организацията на правосъдието да е от компетентността на държавите членки, при упражняване на това правомощие трябва да се спазва правото на Съюза. Ето защо **дисциплинарният режим, приложим за съдиите**, които могат да бъдат призвани да прилагат правото на Съюза, **трябва да съдържа необходимите гаранции за избягване на всякакъв риск от използването му като инструмент за политически контрол над дейността им.**

Следователно правилата за организацията и функционирането на орган, компетентен да провежда дисциплинарни разследвания и да търси дисциплинарна отговорност от съдиите и прокурорите, трябва да отговарят на изискванията, произтичащи от правото на Съюза, и по-специално на **правовата държава**.

За да се провери дали това действително е така, Съдът уточнява, че запитващата юрисдикция следва да прецени румънската правна уредба сама по себе си и в националния ѝ правен и фактически контекст.

Що се отнася до релевантните за такава проверка обстоятелства, Съдът отбелязва, че съгласно румънското право производство за търсене на дисциплинарна отговорност с оглед на санкциониране на злоупотреби, извършени от главния инспектор, може да бъде образувано само от служител, чиято кариера зависи до голяма степен от решенията на главния инспектор. Освен това решенията относно главния инспектор могат

¹ Решение от 18 май 2021 г., *Asociația „Forumul Judecătorilor din România” и др.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 и C-397/19 (вж. също прессъобщение № 82/21).

да бъдат преразглеждани от заместник-главния инспектор, който е назначен от главния инспектор и чийто мандат се прекратява едновременно с мандата на последния. Освен ако Апелативен съд Букурещ не установи друго при проверките, които трябва да извърши, **подобен дисциплинарен режим изглежда може да възпрепятства на практика ефективното търсене на дисциплинарна отговорност от главния инспектор**, дори и срещу него да са подадени сигнали, подкрепени със сериозни доказателства.

Несъмнено решението за прекратяване на преписката по сигнал срещу главния инспектор може да бъде обжалвано и евентуално да бъде отменено. Апелативен съд Букурещ обаче следва да прецени доколко правомощията, с които разполагат в това отношение румънските съдилища, могат да позволят ефективното провеждане на производства за търсене на дисциплинарна отговорност от главния инспектор, както и ефективното и безпристрастно разглеждане на сигналите срещу него.

В това отношение Съдът уточнява, че ако тази юрисдикция трябва да заключи, че в рамките на спорната в главното производство правна уредба действията на главния инспектор не могат да бъдат подложени на действителен и ефективен контрол, би следвало да се приеме, че тази правна уредба не е установена така, че да не може да породи оправдани съмнения у правните субекти за използване на правомощията и функциите на Съдебния инспекторат като инструмент за натиск върху правосъдната дейност или за политически контрол върху тази дейност.

Що се отнася до националния правен и фактически контекст, **оказва се, че правомощията на главния инспектор са били засилени в по-общия контекст на реформи на организацията на съдебната власт в Румъния, които имат за цел или резултат да се намалят гаранциите за независимост и безпристрастност на румънските съдии**. Освен това **изглежда, че главният инспектор е тясно свързан с изпълнителната или законодателната власт**. На последно място, следва да се вземе предвид и **конкретната практика** на главния инспектор при упражняване на неговите правомощия, които може да бъдат използвани за политически контрол върху правосъдната дейност.

Следователно, освен ако Апелативен съд Букурещ не установи друго при проверките, които трябва да извърши, се оказва, че обстоятелствата от правния и фактически контекст, доведени до знанието на Съда, по-скоро потвърждават, отколкото опровергават евентуалната констатация, че **спорната правна уредба не е установена така, че да не може да породи оправдани съмнения у правните субекти за използване на правомощията и функциите на Съдебния инспекторат като инструмент за натиск върху правосъдната дейност или за политически контрол върху тази дейност**.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎(+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎(+32) 2 2964106

Поддържайте връзка!

